

Olifanten

Over olifanten zult u waarschijnlijk geen bijdragen in dit tijdschrift over natuur en milieu in Limburg (en omgeving) verwachten. Dit cursiefje is dan ook niet bedoeld om u voor te bereiden op een dergelijk artikel.

Nee, ik moest onlangs aan olifanten denken toen ik mij na een discussie met enkele mede-bestuursleden afvroeg wat het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg betekent, wat voor effect het werk van de vereniging heeft. Natuurlijk, vele leden beleven er plezier aan en de in dit tijdschrift en in de reeks "Publicaties van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg" gepubliceerde resultaten van hun onderzoek vormen een tastbaar gevolg. Maar.... blijft het daarbij of heeft ons Genootschap, ons werk, meer effect? Effecten die we zelf niet weten omdat we ze eenvoudigweg niet of nauwelijks kunnen waarnemen.

Het Natuurhistorisch Maandblad is het communicatiemiddel bij uitstek van ons Genootschap. Het is concreet en voor iedereen die geïnteresseerd is waar te nemen.

Ik hoop echter dat ons werk toch nog meer gevolgen heeft, iets anders uitstraalt en dat we - zij het dat we onszelf er niet van bewust zijn - ook op andere wijzen communiceren, bijvoorbeeld met de beleidmakende overheden op het gebied van natuur en milieu.

En toen moest ik plots aan olifanten denken. Olifanten manifesteren zich op velerlei en vaak heel duidelijke (al was het alleen maar door hun omvang) wijzen. Zeer recent is echter ontdekt dat olifanten naast de al bekende middelen over nog een communicatie-middel beschikken. Olifanten blijken infrasone (voor het menselijk gehoor te lage) geluiden te kunnen maken én horen waarmee zij (onderling) communiceren. Ongetwijfeld zal deze ontdekking veel toevoegen aan de kennis over olifanten. Wie weet ontdekken we ook nog eens dat het Genootschap op nog andere wijzen met de samenleving communiceert dan via bijvoorbeeld dit Maandblad. En dat het op nog andere (ons nu nog onbekende) wijze communiceert met bijvoorbeeld de beleidmakende overheid.

Douwe Th. de Graaf.

Verslagen van de maandelijkse bijeenkomsten

Te Heerlen op 13 januari

Nadat voorzitter Bult het groot aantal aanwezigen, leden van zowel het Natuurhistorisch Genootschap als de Nederlandse Geologische Vereniging, had welkom geheten, kreeg de heer M.J.M. Bless het woord voor zijn voordracht over: "Het Boven-Krijt in Zuid-Limburg en omgeving".

De Luikenaar André Dumont behoorde tot de eersten die de afzettingen van het Boven-Krijt in Zuid-Limburg en zijn omgeving indeelden. Na hem waren het o.a. F. Schmid, J. Hofker en W. Felder, die, ieder op grond van andere criteria, tot nieuwe stratigrafische indelingen van het Boven-Krijt kwamen.

Door medewerkers van het Natuurhistorisch Museum Maastricht en het Geologisch Bureau te Heerlen werd een poging ondernomen om de samenhang tussen de verschillende indelingen te controleren. Men maakt daarbij onder meer gebruik van een door Ing. P.J. Felder ontwikkelde methode, die berust op het tellen van erg kleine fossielen en fossielresten- de zogenaamde bioklasten- in verschil-

lende eerder in detail opgenomen en gepubliceerde krijtlagen.

De heer Bless beschreef aan de hand van dia's enthousiast deze ook door elke leek gemakkelijk uit te voeren werkwijze, die er mede aan heeft toe gedragen, dat de ontdekker ervan, de heer P.J. Felder, de André Dumont medaille 1985 werd toegekend.

Behalve bioklasten werden indien nodig ook de in het monster aanwezige foraminiferen en ostracoden bestudeerd.

De verdelingen van de genoemde fossielen in monsters van verschillende lokaties met eenzelfde vóóronderstelde lithografische klassificatie werden steeds met elkaar vergeleken.

Het verrassende van de onderzoekresultaten was, dat er vaak verschillen werden vastgesteld tussen de correlaties van verschillende Krijtformaties op grond van bioklasten en die op grond van lithografische criteria. Deze verschillen werden vooral geconstateerd op de grens tussen de Formaties van Gulpen en Maastricht en op de grens tussen de Formaties van Vaals en Gulpen.

Er zijn redelijke argumenten gevon-

den om aan te nemen, dat de Formaties van Gulpen en Maastricht enerzijds en de Formaties van Vaals en Gulpen anderzijds - althans gedeeltelijk - in dezelfde tijd zijn afgezet.

De spreker beschreef daarna met verve de conclusies die hieruit kunnen worden getrokken ten aanzien van de relatieve zee/landniveaus.

Een interessante voordracht die vooral na de pauze de uiterste concentratie van de aanwezigen vroeg en kreeg!

Te Maastricht op 6 februari

De voorzitter deelde - na een ieder welkom te hebben geheten - mee dat het protest dat de Kring heeft aangetekend tegen de situering van een locatie voor woonwagens op "schootsafstand" van de Bossche Fronten, door de gemeente Maastricht te zijner tijd als deze kwestie aan de orde is zal worden behandeld. Hij verwees daarbij naar het in het vorige Maandblad gepubliceerde artikel van de hand van Jos Bonnemayer over een beheersplan voor de Bossche Fronten waarin nogmaals de grote natuur- en cultuurhistorische waarden van dit gebied worden beschreven.